

2024/1265

30.4.2024.

PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2024/1265

(2024. gada 29. aprīlis),

ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 14. punkta trešo daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Lai nodrošinātu, ka dalībvalstis pilda Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) noteiktos pienākumus budžeta politikas jomā, jo īpaši attiecībā uz pārmērīga valsts budžeta deficīta novēršanu, Padomes Direktīvā 2011/85/ES ⁽³⁾ ir paredzēti sīki izstrādāti noteikumi par dalībvalstu budžeta struktūru iezīmēm.
- (2) Pamatojoties uz pieredzi, kas ekonomiskajā un monetārajā savienībā gūta kopš Direktīvas 2011/85/ES stāšanās spēkā, ir jāgroza minētās direktīvas prasības attiecībā uz normām un procedūrām, kas veido dalībvalstu budžeta struktūras.
- (3) Savā Īpašajā ziņojumā Nr. 22/2019 "Jāpastiprina ES prasības valstu budžeta struktūrām un labāk jāuzrauga to piemērošana" Eiropas Revīzijas palāta skatīja Savienības prasības attiecībā uz valstu budžeta struktūrām un ieteica Komisijai pārskatīt minētās prasības, ņemot vērā starptautiskos standartus un paraugpraksi. Eiropas Revīzijas palāta ierosināja konkrētu rīcību, lai uzlabotu valstu budžeta struktūru darbības jomu un efektivitāti, jo īpaši attiecībā uz vidēja termiņa budžeta struktūrām un neatkarīgām fiskālajām iestādēm.
- (4) Savā 2020. gada 5. februāra paziņojumā "Ekonomikas pārvaldības pārskats, ziņojums par Regulu (ES) Nr. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 un 473/2013 piemērošanu un par Padomes Direktīvas 2011/85/ES piemērotību" Komisija norādīja uz ievērojamu, tomēr nevienmērīgu progresu valstu budžeta struktūru izstrādē, ņemot vērā, ka Savienības tiesību aktos ir noteiktas tikai minimālās prasības un ka īstenošana un atbilstība valstu noteikumiem ir bijusi ļoti atšķirīga. Minētajā paziņojumā arī apsvērts, kādā mērā sistēma var atbalstīt ekonomikas, vides un sociālās politikas vajadzības saistībā ar pāreju uz klimatneitralu, resursu ziņā efektīvu un digitālu Eiropas ekonomiku, papildinot regulatīvās vides un strukturālo reformu galveno lomu.
- (5) Savā 2019. gada 11. decembra paziņojumā "Eiropas zaļais kurss" Komisija aicināja plašāk izmantot "zaļās budžeta plānošanas" instrumentus, lai publiskās investīcijas, patēriņu un nodokļus novirzītu zaļajām prioritātēm, nevis uz kaitīgām subsīdijām. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119 ⁽⁴⁾ ir noteikts Savienības mēroga klimatneitralitātes mērķis 2050. gadam un ietverta prasība Savienības iestādēm un dalībvalstīm palielināt savu spēju

⁽¹⁾ 2024. gada 23. aprīļa atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽²⁾ OV C 290, 18.8.2023., 17. lpp.

⁽³⁾ Padomes Direktīva 2011/85/ES (2011. gada 8. novembris) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L 306, 23.11.2011., 41. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

pielāgoties. Komisija apņēmas sadarboties ar dalībvalstīm, lai pārbaudītu un salīdzinātu videi draudzīga budžeta plānošanas praksi. Savā 2021. gada 24. februāra paziņojumā "Ceļā uz klimatnoturīgu Eiropu: jaunā ES Klimatadaptācijas stratēģija" Komisija norādīja uz klimata pārmaiņu makrofiskālo nozīmi un uzsvēra nepieciešamību palielināt Savienības noturību pret klimata pārmaiņu ietekmi. Eiropas pusgads nodrošina papildu satvaru šādu centienu atbalstam, un tehniskā atbalsta instruments, kurš izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/240⁽⁵⁾, piedāvā praktisku palīdzību to īstenošanā.

- (6) Savā 2022. gada 9. novembra paziņojumā par ES ekonomikas pārvaldības sistēmas reformas ievirzēm Komisija uzsvēra nepieciešamība stiprināt parāda ilgtspēju un samazināt augsto valsts parāda attiecību pret IKP, vienlaikus veicinot ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi visās dalībvalstīs. Ieviržu galvenie mērķi ir uzlabot valstu atbildību, vienkāršot sistēmu un virzīties uz plašāku skatījumu vidējā termiņā un vienlaikus panākt stingrāku un saskaņotāku izpildi.
- (7) Lai uzlabotu atbildību LESD noteikumiem un jo īpaši novērstu pārmērīga valdības budžeta deficīta rašanos LESD 126. panta nozīmē, dalībvalstu tiesību aktos papildus Direktīvas 2011/85/ES prasībām būtu jāparedz īpaši noteikumi ar mērķi stiprināt valstu līdzatbildību saskaņā ar Komisijas 2022. gada 9. novembra paziņojumu par ES ekonomikas pārvaldības sistēmas reformas ievirzēm. Pamatojoties uz pierādījumiem par minētās direktīvas īstenošanu, grozījumos būtu jāietver arī noteikumi par pārredzamību un statistiku, prognozēm un vidēja termiņa budžeta plānošanu, lai novērstu īstenošanas laikā konstatētos trūkumus.
- (8) Šī grozošā direktīva ir daļa no tiesību aktu kopuma, kurā ir arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263⁽⁶⁾ un Padomes Regula (ES) 2024/1264⁽⁷⁾. Kopā šie trīs leģislatīvie akti (turpmāk kopā "ekonomikas pārvaldības sistēmas reforma") veido reformētu Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmu, kas Savienības tiesību aktos iekļauj 2012. gada 2. marta Līguma par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā⁽⁸⁾ (LSKP) III sadaļas (Budžeta pakts) saturu saskaņā ar minētā līguma 16. pantu. Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta, dalībvalstīm īstenojot LSKP, ekonomikas pārvaldības sistēmas reforma saglabā Budžeta pakta vidēja termiņa ievirzi kā instrumentu budžeta disciplīnas un izaugsmes veicināšanas panākšanai. Ekonomikas pārvaldības sistēmas reformā ir iekļauta pastiprināta valstu specifiskas dimensija, kuras mērķis ir palielināt valstu atbildību, tostarp saglabājot neatkarīgu fiskālo iestāžu konsultatīvo lomu, kas balstās uz Budžeta pakta valsts fiskālās korekcijas mehānismu kopīgajiem principiem, kurus Komisija ierosinājusi savā 2012. gada 20. jūnija paziņojumā saskaņā ar LSKP 3. panta 2. punktu. Izdevumu analīze, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, Budžeta paktā prasītās atbildības novērtēšanai kopumā, ir izklāstīta Regulā (ES) 2024/1263. Tāpat kā Budžeta paktā īslaicīgas novirzes no vidēja termiņa plāna ir atļautas tikai izņēmuma apstākļos saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263. Līdzīgi kā Budžeta aktā, ja ir būtiskas novirzes no vidēja termiņa plāna, būtu jāīsteno pasākumi, lai noteiktā laikposmā koriģētu novirzes. Ekonomikas pārvaldības sistēmas reforma stiprina fiskālās uzraudzības un izpildes procedūras, lai izpildītu apņemšanos veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Tādējādi ekonomikas pārvaldības sistēmas reforma saglabā Budžeta paktā noteiktos budžeta disciplīnas un parāda ilgtspējas pamatmērķus.
- (9) Pilnīga un uzticama publiskās uzskaites prakse visās vispārējās valdības apakšnozarēs ir priekšnosacījums tam, lai sagatavotu labas kvalitātes statistiku, kas ir salīdzināma starp dalībvalstīm. Uz Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmas ("EKS") statistiku balstītu datu pieejamībai un kvalitātei ir būtiska nozīme Savienības fiskālās uzraudzības sistēmas pienācīgas darbības nodrošināšanā. EKS 2010 paļaujas uz informāciju, kas sniegta saskaņā ar uzkrāšanas principu. Tādēļ ir vēlams uzlabot to, kā tiek vākti uz uzkrājumiem balstīti dati un informācija, kas vajadzīgi, lai iegūtu uz uzkrājumiem balstītu statistiku tādā veidā, kas ir visaptverošs un konsekvents visās vispārējās valdības apakšnozarēs.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁽⁷⁾ Padomes Regula (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis), ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

⁽⁸⁾ https://www.consilium.europa.eu/media/20399/st00tscg26_en12.pdf.

- (10) Biežu datu pieejamība var atklāt tendences, kas attaisno ciešāku uzraudzību un uzlabo budžeta prognožu kvalitāti. Dalībvalstīm un Komisijai (*Eurostat*) būtu jāpublicē ceturkšņa deficīta un parāda dati, piemērojot definīcijas, kas noteiktas 2. pantā Protokolā (Nr. 12) par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību (LES) un LESD. Lai uzlabotu valstu atbildību, budžeta datu publicēšanas biežums, kas pielāgots valstu budžeta definīcijām, būtu jānosaka, pamatojoties uz valsts prasībām par pārredzamību un lietotāju vajadzībām.
- (11) Neobjektīvas un nereālistiskas makroekonomiskās un budžeta prognozes gada un daudzgadu budžeta tiesību aktos var ievērojami apgrūtināt fiskālās plānošanas efektivitāti un tādējādi kavēt budžeta disciplīnas ievērošanu. Lai uzlabotu bāzes pieņēmumus, dalībvalstīm būtu jāsalīdzina savas makroekonomiskās un budžeta prognozes ar visjaunākajām Komisijas un attiecīgā gadījumā citu neatkarīgu struktūru prognozēm.
- (12) Makroekonomiskajām un budžeta prognozēm par vispārējās valdības gada un daudzgadu fiskālo plānošanu būtu jāveic regulāri, objektīvi un visaptveroši *ex post* izvērtējumi, ko veic neatkarīga struktūra vai citas struktūras, kurām ir funkcionāla autonomija attiecībā pret to dalībvalstu fiskālajām iestādēm, kuras nav tās iestādes, kuras sagatavo prognozes, lai uzlabotu to kvalitāti. Veicot minētos izvērtējumus, būtu rūpīgi jāpārbauda ekonomiskie pieņēmumi, jāveic salīdzinājums ar citu iestāžu sagatavotajām prognozēm un iepriekšējo prognožu izvērtējums.
- (13) Neatkarīgās struktūras, kam uzticēts uzraudzīt publiskās finanses dalībvalstīs, ir efektīvs budžeta struktūras elements. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 473/2013⁽⁹⁾ ir noteikts, ka dalībvalstīs, kuru naudas vienība ir euro, ir jābūt neatkarīgām fiskālajām iestādēm, kuru uzdevums ir apstiprināt vai sagatavot makroekonomikas prognozes, un ir noteikti īpaši aizsardzības pasākumi attiecībā uz to neatkarību un tehniskajām spējām. Neskarot minētajā regulā noteiktās prasības, neatkarīgo fiskālo iestāžu uzdevumā sagatavot, novērtēt vai apstiprināt makroekonomiskās prognozes saskaņā ar šo direktīvu būtu jāņem vērā dalībvalstīs iedibinātās valsts procedūras un prakse, tostarp tās, kas attiecas uz to, kurā brīdī uzdevums tiek veikts.
- (14) Lai panāktu lielāku atbildību fiskālās politikas jomā, neatkarīgām fiskālajām iestādēm vajadzētu būt augstam darbības neatkarības līmenim, nepieciešamajiem resursiem to uzdevumu veikšanai un plašai un savlaicīgai piekļuvei nepieciešamajai informācijai. Dalībvalstīs var izveidot vairāk nekā vienu neatkarīgu fiskālo iestādi, un katra no tām var veikt vienu vai vairākus uzdevumus, kas noteikti šajā grozošajā direktīvā, ja vien ir skaidrs atbildības sadalījums un to kompetences savstarpēji nepārklājas. Būtu jānovērš pārmērīga institucionālā fragmentācija attiecībā uz pārraudzības uzdevumiem. Veidojot minētās uzraudzības struktūras, būtu jāņem vērā attiecīgās dalībvalstīs esošā institucionālā un administratīvā struktūra.
- (15) Lai uzlabotu budžeta plānošanu, pienācīga uzmanība, ciktāl iespējams, būtu jāpievērš klimata pārmaiņu radītajiem makrofiskālajiem riskiem, tostarp to ietekmei uz vidi un distributīvai ietekmei. Veidojot valstu stratēģijas, kuru mērķis ir ierobežot un pārvaldīt fiskālos riskus, ko rada klimata pārmaiņas un ar tām saistītās katastrofas, ir būtiski izprast, kādi ir iespējamie kanāli, caur kuriem ar klimatu saistīti satricinājumi ietekmē publiskās finanses.
- (16) Lai gan gada budžeta tiesību aktu apstiprināšana ir svarīgs solis budžeta procesā attiecībā uz demokrātisku pārskatatbildību, budžeta plānošanas viena gada perspektīva nodrošina ierobežotu pamatu stabīlai fiskālajai politikai, jo lielākajai daļai pasākumu ir ietekme, kas ievērojami pārsniedz gada budžeta ciklu. Efektīva vidēja termiņa fiskālā plānošana stiprina fiskālās politikas uzticamību, vienlaikus ņemot vērā parāda ilgtspēju. Tai attiecībā uz vispārējo valdību būtu jābalstās uz skaidru un konsekventu valsts budžeta vidēja termiņa mērķu definēšanu, kas izklāstīti valsts vidēja termiņa plānos. Lai uzlabotu daudzgadu budžeta perspektīvu, gada budžeta tiesību aktu plānošanai būtu jāatbilst valsts budžeta vidējā termiņa mērķiem.

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 473/2013 (2013. gada 21. maijs) par kopīgiem noteikumiem budžeta plānu projektu uzraudzībai un novērtēšanai un pārmērīga budžeta deficīta novēršanai eurozonas dalībvalstīs (OV L 140, 27.5.2013., 11. lpp.).

- (17) Lai efektīvi veicinātu budžeta disciplīnu un publisko finanšu stabilitāti, budžeta struktūrām vajadzētu pilnībā aptvert publiskās finanses. Tādēļ īpaša uzmanība būtu jāpievērš to vispārējās valdības struktūru un fondu darbībām, kuras neietilpst regulārajos budžetos, bet ir daļa no vispārējās valdības, tostarp apakšnozarēm, un kuras rada tūlītēju vai vidēja termiņa ietekmi uz dalībvalstu budžeta pozīcijām. Dalībvalstīm būtu jāpublicē arī vērtības, kas atbilst šo struktūru un fondu kopējai ietekmei uz vispārējās valdības bilancēm un parādiem. Būtu jāpublicē detalizēta informācija par nodokļu izdevumu ietekmi uz ieņēmumiem.
- (18) Zaļās budžeta plānošanas instrumenti var palīdzēt novirzīt publiskos ieņēmumus un izdevumus zaļajām prioritātēm. Šajā sakarā regulāra attiecīgas informācijas paziņošana uzlabo budžeta apspriešanu. Dalībvalstis varētu publicēt informāciju par to, kā to budžeta attiecīgie elementi palīdz izpildīt saistības klimata un vides jomā valsts un starptautiskā līmenī, un par izmantoto metodiku. Dalībvalstīm būtu jāpublicē dati un aprakstoša informācija atsevišķi par izdevumiem, nodokļu izdevumiem un ieņēmumu posteņiem. Dalībvalstis varētu publicēt informāciju par budžeta politikas distributīvo ietekmi un zaļās budžeta plānošanas izstrādē ņemt vērā nodarbinātības, sociālos un distributīvos aspektus, kā norādīts Regulā (ES) Nr. 473/2013 un Komisijas 2022. gada 28. septembra paziņojumā "Labāka dalībvalstu rīcīpolitiku distributīvās ietekmes novērtēšana".
- (19) Būtu jāpievērš pienācīga uzmanība iespējamām saistībām. Iespējamās saistības ietver potenciālas saistības, kas atkarīgas no nenoteikta nākotnē iespējama notikuma, vai jau pastāvošas saistības bez gaidāma maksājuma vai ar gaidāmu maksājumu, kura summu nav iespējams ticami aplēst. Tās ir, piemēram, valdības garantijas, ienākumus neņesoši aizdevumi, saistības, kas izriet no publisko sabiedrību darbības, un, ciktāl iespējams, saistības, kas saistītas ar katastrofām un klimatu.
- (20) Dabas katastrofas un ekstrēmi laikapstākļu notikumi ir skāruši lielāko daļu dalībvalstu, un paredzams, ka klimata pārmaiņas pastiprinās šādu notikumu biežumu un intensitāti. Valdības iegulda pasākumos, kas saistīti ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, un veic pasākumus, lai segtu katastrofu izmaksas, kas saistītas ar ārkārtas palīdzību, atveseļošanu un rekonstrukciju, un dažos gadījumos darbotos kā pēdējās instances apdrošinātājs. Ņemot vērā pašreizējās un turpmākās problēmas publisko finanšu ilgtspējas jomā, īpaša uzmanība būtu jāpievērš valdības saistībām un publisko finanšu riskiem, ko rada dabas katastrofas un ar klimatu saistīti satricinājumi, sākot ar to, ka tiek vākta un publicēta informācija par pagātnes notikumu radītajām fiskālajām izmaksām, cik vien tas iespējams.
- (21) Ziņošana par klimata pārmaiņu radītajiem makrofiskālajiem riskiem, ar klimatu saistītām iespējamām saistībām un katastrofu fiskālajām izmaksām uzlabojas, bet joprojām ir sākuma stadijā, un šādas ziņošanas metodika un rādītāji joprojām tiek izstrādāti. Šādas ziņošanas ieviešanai valsts pārvaldes iestādēm būs jāpieliek ievērojamas pūles. Ņemot vērā šīs problēmas un iespēju robežās, ziņošana šajās jomās būtu jāveic un jāattīsta paralēli sasniegumiem šādas metodikas sasniegumiem.
- (22) Komisijai būtu jāturpina pastāvīgi uzraudzīt Direktīvas 2011/85/ES īstenošanu. Būtu jāapzina un jāizplata minētās direktīvas īstenošanas paraugprakse.
- (23) Tāpēc Direktīva 2011/85/ES būtu attiecīgi jāgroza.
- (24) Ņemot vērā Stabilitātes un izaugsmes paktā noteikto termiņu, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2011/85/ES groza šādi:

1) direktīvas 2. pantu groza šādi:

a) pirmās daļas otro teikumu aizstāj ar šādu:

“Piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 549/2013 (*) A pielikumā sniegto vispārējās valdības apakšnozaru definīciju.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 549/2013 (2013. gada 21. maijs) par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (OV L 174, 26.6.2013., 1. lpp.).”;

b) otro daļu groza šādi:

i) otrās daļas a) punktu aizstāj ar šādu:

“a) vispārējās valdības publiskās uzskaites un statistikas pārskatu sistēmas;”;

ii) otrās daļas c) punktu aizstāj ar šādu:

“c) valstij specifiskas skaitliskas fiskālās normas, kas sekmē dalībvalsts fiskālās politikas saskaņotību ar dalībvalsts attiecīgajām saistībām atbilstīgi LESD un kas izteiktas kā budžeta snieguma rādītājs, piemēram, valsts budžeta deficīts, aizņemšanās, parāds vai to būtiska sastāvdaļa;”;

iii) otrās daļas e) punktu aizstāj ar šādu:

“e) vidēja termiņa budžeta struktūras kā īpašs valstu budžeta procedūru kopums, kas fiskālās politikas veidošanu neaprobežo tikai ar ikgadējo budžeta grafiku, tostarp politikas prioritāšu un valsts budžeta vidēja termiņa mērķu noteikšana;”;

iv) pievieno šādu punktu:

“h) neatkarīgas fiskālās iestādes kā struktūras, kas ir strukturāli neatkarīgas, vai struktūras, kurām piešķirta funkcionāla autonomija attiecībā uz dalībvalstu budžeta lēmējinstītūcijām, kuras izveidotas ar valsts tiesību normām saskaņā ar 8.a pantu.”;

2) direktīvas 3. pantu aizstāj ar šādu:

“3. pants

1. Attiecībā uz to publiskās uzskaites sistēmām dalībvalstīm ir tādas publiskās uzskaites sistēmas, kas vispusīgi un konsekventi aptver visas vispārējās valdības apakšnozares un kas satur informāciju, kura vajadzīga, lai iegūtu kopsavilkuma datus uz Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmas balstītu datu sagatavošanai. Šīs vispārējās valdības publiskās uzskaites sistēmas ir pakļautas iekšējai kontrolei un neatkarīgai revīzijai.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka laicīgi un regulāri ir publiski pieejami fiskālie dati par visām vispārējās valdības apakšnozarēm, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 549/2013*. Konkrēti, dalībvalstis attiecībā uz centrālo valdību, pavalsts valdību, vietējo valdību un sociālās nodrošināšanas fondiem publicē ceturkšņa datus par parādu un, ja vien tajās nav integrētu, visaptverošu un valsts līmenī saskaņotu uzkrājumu finanšu uzskaites sistēmu, deficīta datus atsevišķi līdz nākamā ceturkšņa beigām vai pēc tam, kad attiecīgos datus ir publicējusi Komisija (*Eurostat*).

3. Komisija (*Eurostat*) reizi trijos mēnešos publicē valdības finanšu statistikas ceturkšņa datus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 549/2013 B pielikuma 25., 27. un 28. tabulu.”;

3) direktīvas 4. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka gada un daudzgadu fiskālās plānošanas pamatā ir reālistiskas makroekonomiskās un budžeta prognozes, kurās izmantota visaktuālākā informācija. Budžeta plānošanas pamatā liek visticamāko makrofiskālo scenāriju vai piesardzīgāku scenāriju. Makroekonomiskās un budžeta prognozes salīdzina ar visaktuālākajām Komisijas prognozēm un vajadzības gadījumā ar citu neatkarīgu struktūru prognozēm. Izskaidro būtiskas atšķirības starp dalībvalsts un Komisijas makroekonomiskajām un budžeta prognozēm, cita starpā norādot, kurās jomās mainīgo lielumu pieauguma līmenis ārējos pieņēmumos būtiski atšķiras no Komisijas prognozēs ietvertajām vērtībām.”;

b) panta 4. punktu svīturo;

c) panta 5. un 6. punktu aizstāj ar šādiem:

“5. Dalībvalstis precizē, kura iestāde ir atbildīga par makroekonomisko un budžeta prognožu sagatavošanu, un publisko oficiālās makroekonomiskās un budžeta prognozes, kuras sagatavotas fiskālajai plānošanai. Vismaz reizi gadā dalībvalstis un Komisija rīko tehnisku dialogu par pieņēmumiem, uz kuriem pamatojoties tiek gatavotas makroekonomiskās un budžeta prognozes.

6. Makroekonomiskajām un budžeta prognozēm par gada un daudzgadu fiskālo plānošanu veic regulāru, objektīvu un vispusīgu *ex post* izvērtējumu, ko veic neatkarīga struktūra vai citas struktūras, kurām ir funkcionāla autonomija attiecībā pret to dalībvalstu fiskālajām iestādēm, kuras nav tās iestādes, kuras sagatavo prognozes. Minētā izvērtējuma rezultātus dara zināmus atklātībai un attiecīgi ņem vērā, sagatavojot turpmākās makroekonomiskās un budžeta prognozes. Ja izvērtēšanā tiek konstatēta būtiska novirze, kas ietekmē makroekonomiskās prognozes attiecībā uz vismaz četru secīgu gadu laikposmu, attiecīgā dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus un dara tos zināmus atklātībai.”;

d) panta 7. punktu svīturo;

4) direktīvas 5. pantu aizstāj ar šādu:

“5. pants

Katra dalībvalsts atbilstoši savai specifikai izveido savas skaitliskās fiskālās normas nolūkā efektīvi veicināt to vispārējās valdības kopējo pienākumu izpildi, kuri izriet no LESD daudzgadu budžeta politikas jomā. Šādas normas jo īpaši veicina:

a) atbilstību LES un LESD pievienotā Protokola (Nr. 12) par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru 1. pantā noteiktajām budžeta deficīta un parāda atsaucēs vērtībām un noteikumiem;

b) vidēja termiņa fiskālās plānošanas laikposma pieņemšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (*).

(* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>);

5) direktīvas 6. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) šādu normu izpildes efektīvu un laikus īstenotu uzraudzību, kas balstās uz uzticamu un neatkarīgu analīzi, kuru veic neatkarīgas fiskālās iestādes, kas izveidotas saskaņā ar 8.a pantu, vai citas struktūras, kam nodrošināta funkcionāla neatkarība no dalībvalstu budžeta iestādēm;”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Ja skaitliskās fiskālās normas ietver atkāpšanās klauzulas, šādās klauzulās ietver ierobežotu skaitu īpašu apstākļu, kuri atbilst LESD un Regulā (ES) 2024/1263 noteiktajiem dalībvalstu pienākumiem.”;

6) direktīvas 7. pantu aizstāj ar šādu:

“7. pants

Dalībvalstu gada budžeta tiesību akti ir saskanīgi ar spēkā esošajām valstij specifiskajām skaitliskajām fiskālajām normām.”;

7) direktīvas 8. pantu svīturo;

8) direktīvas V nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu: “NEATKARĪGAS FISKĀLĀS IESTĀDES”;

9) direktīvas V nodaļā iekļauj šādu pantu:

“8.a pants

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ar valsts normatīvajiem vai saistošiem administratīvajiem aktiem ir izveidotas neatkarīgas fiskālās iestādes.

2. Dalībvalstis var izveidot vairāk nekā vienu neatkarīgu fiskālo iestādi.

3. Neatkarīgas fiskālās iestādes sastāv no locekļiem, kurus saskaņā ar pārredzamu procedūru izvirza un ieceļ amatā, pamatojoties uz viņu pieredzi un kompetenci publisko finanšu, makroekonomikas vai budžeta pārvaldības jomā.

4. Neatkarīga fiskālā iestāde:

a) nepieņem norādījumus nedz no attiecīgās dalībvalsts budžeta lēmējīstādēm, nedz no citām publiskām vai privātām struktūrām;

b) spēj savlaicīgi publiskot informāciju par saviem novērtējumiem un atzinumiem;

c) ir ar pietiekamiem un stabiliem resursiem, lai efektīvi īstenotu savus uzdevumus, tostarp veiktu jebkādu analīzi savu uzdevumu ietvaros;

d) ir ar pietiekamu un savlaicīgu piekļuvi informācijai, kas vajadzīga, lai pildītu savus uzdevumus;

e) ir pakļauta regulāriem ārējiem novērtējumiem, ko veic neatkarīgi vērtētāji.

5. Neskarot uzdevumus un funkcijas, kas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 473/2013 piešķirtas dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, visas dalībvalstis nodrošina, ka viena no neatkarīgajām fiskālajām iestādēm veic šādus uzdevumus:

a) sagatavot, novērtēt vai apstiprināt gada un daudzgadu makroekonomiskās prognozes;

b) uzraudzīt atbilstību valstij specifiskajām skaitliskajām fiskālajām normām, ja vien to saskaņā ar 6. pantu neveic citas struktūras;

c) veikt uzdevumus saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 11. pantu, 15. panta 3. punktu un 23. pantu un Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 (*) 3. panta 5. punktu;

d) novērtēt valsts budžeta struktūras konsekvenci, saskaņotību un efektivitāti;

e) pēc uzaicinājuma piedalīties regulārās uzklaušanās un diskusijās valsts parlamentā.

6. Neatkarīgas fiskālās iestādes izdod novērtējumus sakarā ar šā panta 5. punkta a), b), c) vai d) apakšpunktā minētajiem uzdevumiem, neskarot uzdevumus un funkcijas, kas piešķirtas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 473/2013. Dalībvalstis ievēro minētos novērtējumus vai arī paskaidro, kāpēc tās tos neievēro. Minētais paskaidrojums tiek publiskots, un to sniedz divus mēnešus pēc šādu novērtējumu izdošanas dienas.

(*) Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.);

10) direktīvas 9. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis izveido ticamu, efektīvu valsts vidēja termiņa budžeta struktūru, kas paredz pieņemt vismaz trīs gadu fiskālo plānošanu, lai nodrošinātu, ka valsts fiskālā plānošana atbilst daudzgadu fiskālās plānošanas perspektīvai.”;

b) panta 2. punktu groza šādi:

i) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

“2. Valsts vidēja termiņa budžeta struktūras ietver procedūras, kas paredzētas, lai noteiktu.”;

ii) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) vispusīgus un pārskatāmus valsts vidēja termiņa budžeta mērķus, kā minēts šīs direktīvas 2. panta otrās daļas e) punktā un kas izteikti kā vispārējās valdības budžeta deficīts, parāds un jebkāds cits fiskālais rādītājs (piemēram, izdevumi), nodrošinot, ka tie atbilst visām spēkā esošām valstij specifiskajām skaitliskajām fiskālajām normām, kā paredzēts šīs direktīvas IV nodaļā un Regulas (ES) 2024/1263 attiecīgajos noteikumos.”;

iii) punkta c) un d) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

“c) aprakstu par paredzēto vidēja termiņa politiku, tostarp reformām un investīcijām, kas ietekmē vispārējās valdības finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, ar iedalījumu pa būtiskajiem ieņēmumiem un izdevumu posteņiem, parādot, kā tiek panākta korekcija 2. panta otrās daļas e) punktā minēto valsts vidēja termiņa budžeta mērķu virzienā, salīdzinot ar prognozēm nemainīgas politikas apstākļos;

d) izvērtējumu par to, kā paredzētā politika, ņemot vērā tās tiešu vidēja termiņa un ilgtermiņa ietekmi uz vispārējās valdības finansēm, varētu iespaidot publisko finanšu un ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes vidēja termiņa un ilgtermiņa stabilitāti. Ciktāl iespējams, novērtējumā ņem vērā klimata pārmaiņu radītos makrofiskālos riskus un to ietekmi uz vidi un distributīvo ietekmi.”;

c) panta 3. punktu svītro;

11) direktīvas 10. un 11. pantu aizstāj ar šādiem:

“10. pants

Gada budžeta tiesību akti atbilst 2. panta otrās daļas e) punktā minētajiem valsts budžeta vidēja termiņa mērķiem. Jebkuru atkāpi pienācīgi izskaidro.”;

11. pants

Šī direktīva jaunieceltas valdības gadījumā neliedz dalībvalstij atjaunināt savu vidējā termiņa budžeta plānu tā, lai būtu ņemtas vērā tās jaunās politikas prioritātes. Šādā gadījumā dalībvalsts norāda atšķirības starp iepriekšējo un jauno vidēja termiņa budžeta plānu.”;

12) direktīvas VI nodaļas virsrakstu aizstāj ar “VISPĀRĒJĀS VALDĪBAS FINANŠU PĀRRĒDZAMĪBA”;

13) direktīvas 12. pantu aizstāj ar šādu:

“12. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka visi pasākumi, kas veikti saskaņā ar II, III un IV nodaļu, ir konsekventi visās vispārējās valdības apakšnozarēs un pilnībā aptver minētās apakšnozares. Minētajā nolūkā dalībvalstīm ir konsekventi vispārējās valdības uzskaites noteikumi un procedūras, un tās nodrošina savu uzskaites pamatā esošo datu vākšanas un apstrādes sistēmu integritāti.”;

14) direktīvas 14. pantu aizstāj ar šādu:

“14. pants

1. Saistībā ar gada un daudzgadu budžeta procesiem dalībvalstis publicē informāciju par struktūrām un fondiem, kas nav daļa no parastā budžeta, bet ir daļa no vispārējās valdības, ieskaitot vispārējās valdības apakšnozares. Dalībvalstis publicē arī summas, kas atbilst minēto struktūru un fondu kopējai ietekmei uz vispārējās valdības bilancēm un parādiem.

2. Dalībvalstis dara zināmu atklātībai sīku informāciju par nodokļu izdevumu ietekmi uz ieņēmumiem.

3. Par visām vispārējās valdības apakšnozarēm dalībvalstis publicē attiecīgu informāciju par iespējamām saistībām, kam ir iespējama liela ietekme uz valsts budžetu, tostarp par valsts garantijām, ienākumus nenesošiem aizdevumiem, saistībām, kas izriet no valsts uzņēmumu darbības, norādot šādu iespējamo saistību apjomu. Dalībvalstis, ciktāl iespējams, publicē arī informāciju par iespējamām saistībām, kas saistītas ar katastrofām un klimatu. Publicētajā informācijā pēc iespējas ņem vērā informāciju par fiskālajām izmaksām, kas radušās katastrofu un ar klimatu saistītu satricinājumu dēļ. Dalībvalstis publicē informāciju par vispārējās valdības īpašumā esošām privāto un valsts uzņēmumu kapitāla daļām, kuru summas ir ekonomiski nozīmīgas.”;

15) direktīvas 16. pantu aizstāj ar šādu:

“16. pants

1. Komisija līdz 2025. gada 31. decembrim un pēc tam reizi piecos gados ziņo par pašreizējo stāvokli attiecībā uz:
  - a) vispārējās valdības publisko uzskaiti Savienībā, ņemot vērā progresu, kas panākts kopš 2013. gada novērtējuma par Starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu piemērotību dalībvalstīm;
  - b) neatkarīgo fiskālo iestāžu spējas un uzdevumi Savienībā, ņemot vērā progresu, kas panākts kopš šīs direktīvas stāšanās spēkā, pamatojoties uz Komisijas fiskālās pārvaldības datubāzes konstatējumiem un apspriedēm ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai izpētītu minimālos standartus.
2. Komisija līdz 2030. gada 31. decembrim un pēc tam reizi piecos gados publicē pārskatu par šīs direktīvas efektivitāti.”

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2025. gada 31. decembrim.
2. Kad dalībvalstis pieņem minētos normatīvos un administratīvos aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.
3. Dalībvalstīm tiek ieteikts izstrādāt savas atbilstības tabulas gan pašu lietošanai, gan arī Savienības vajadzībām, pēc iespējas labāk atainojot atbilstību starp šo direktīvu un tās transponēšanas pasākumiem, un darīt tās pieejamas sabiedrībai.
4. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.
5. Komisija sagatavo starpposma progresa ziņojumu par šīs direktīvas galveno noteikumu īstenošanu, pamatojoties uz attiecīgu informāciju no dalībvalstīm, kuru līdz 2025. gada 30. jūnijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei.

3. pants

Šī direktīva stājas dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 2024. gada 29. aprīlī

Padomes vārdā

priekšsēdētājs

D. CLARINVAL